

Sluttrapport fra programsensor, bachelorprogrammet, Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Rapporten gjelder for perioden 2014-2017. Den bygger i all hovedsak på de tre rapportene som er levert i løpet av disse fire årene. Siden undertegnede har fungert som programsensor i til sammen tre perioder fra 2005, er det imidlertid nærliggende å trekke inn noen poenger og betraktninger fra tidligere sluttrapporter. Jeg ser dette som relevant all den tid instituttet ønsker noen synspunkter på hvorvidt og hvordan programmet eventuelt har utviklet seg.

Programmets profil og formål er ikke vesentlig endret siden 2005, men det er gjort visse justeringer i det faglige innholdet, bl. a. med sikte på bedre progresjon og mindre overlapp mellom enkeltemner (se nedenfor). Presentasjonen av programmet på instituttets hjemmesider har imidlertid blitt mer 'utadvendt' og studentvennlig i den forstand at det er lagt større vekt på å framheve hva som gjør faget interessant og relevant i forhold til en framtidig yrkeskarriere. Mens omtalen av programmet de første årene etter 2005, var konsentrert om det faglige innholdet og programmets struktur, er en i dag også opptatt av å framheve fagets 'bruksverdi'; av å gi potensielle studenter informasjon om hvilke yrkesvalg/stillinger programmet åpner for. Her finnes lærerpresentasjoner av faget og programmet, samt lenker til videosnutter med intervju med tidligere studenter som gir et mer konkret inntrykk av mulige karriereveier. Instituttet er også på Facebook, og en er åpenbart bevisst på viktigheten av å bruke ny teknologi og sosiale medier i 'markedsføringen' av programmet. Instituttet har også utlyst en konkurranse om beste video om hvorfor en bør studere nettopp administrasjon og organisasjonsvitenskap! Konkurransen om studenter har åpenbart tilspisset seg, og instituttets initiativ for å styrke rekrutteringen kan i så måte vise seg å være et smart trekk.

Programmets faglige grunnprofil har, som alt nevnt, ligget relativt fast siden 2005. Kurstilbudet er relativt bredt, rent tematisk selv om hovedvekten fremdeles ligger på spørsmålet om betydningen av organisasjons- og styringsformer for utformingen av – og innholdet i – den offentlige politikken. Programmets faglige forankring i organisasjonsteori og 'avstikkerne' til demokratiteori i diskusjonen om det normative grunnlaget for offentlig politikk og forvaltning, gir det en profil og et innhold som gjør det klart forskjellig fra beslektede studietilbud ved andre norske universiteter (og høgskoler). I min rapport fra 2011 sammenlignet jeg instituttets bachelorprogram med beslektede/tilsvarende tilbud ved andre universiteter, og konkluderte den gang med at førstnevnte framstår som relativt unikt i sin rendyrking av organisasjonsteori som innfallsvinkel til forståelsen av hvordan offentlig politikk utformes og forvaltningen fungerer. At det finnes kurs uten eksplisitt forankring i administrasjonslære og organisasjonsteori rokker ikke ved dette, selv om det ved første øyekast kan gi inntrykk av en viss faglig fragmentering. Dette kan selvsagt være vanskelig å unngå, gitt variasjoner i de ansattes faglige interesser og vitenskapelige kompetanse. Programmet har imidlertid noen komparative fortrinn i dets 'posisjonering' i skjæringsflaten mellom organisasjonsteori, forvaltningslære og statsvitenskap. I så måte er det en sjelden, klart verneverdig og konkurransedyktig plante i den etter hvert rikholdige og til dels sprikende floraen av undervisningstilbud i organisasjon og ledelse ved våre universiteter og høgskoler.

Nå ble det riktignok - i en av mine samtaler med studenter på programmet - hevdet at faget har et identitetsproblem. Slik studentene ser det faller bachelorprogrammet mellom to

stoler i sitt forsøk på å kombinere bredde og dybde, statsvitenskap og organisasjonsvitenskap. Sistnevnte fagområde rendyrkes særlig i AORG 101, men følges – tematisk og teoretisk – ikke godt nok opp i de øvrige kursene som har en mer generell statsvitenskapelig profil. Med andre ord – og igjen ifølge studentene: Innholdet i programmet holder ikke *helt* hva tittelen – «Administrasjon og organisasjonsvitenskap» - lover; til det er innslaget av *organisasjonsteori* for magert. Nå har imidlertid instituttet i løpet av siste programperiode tatt grep som kanskje kan avbøte dette problemet. Dette gjelder i første rekke AORG 100, AORG 101 og AORG 210. Førstnevnte framstår nå som en innføring i organisasjonsteoriens grunnbegreper, det andre utvider perspektivet mot styring og ledelse, mens sistnevnte emne spisses mot institusjonelle perspektiver og organisasjonsteori som analytisk ‘verktøy’ i studiet av offentlig politikk og forvaltning. Dette gir et tydeligere signal om at programmet i hovedsak bygger på en organisasjonsteoretisk tilnærming til studiet av offentlig politikk, styring og forvaltning, og at det, slik sett, faller innenfor en av statsvitenskapens sub-disipliner – offentlig politikk og administrasjon, ispedd elementer fra politisk teori og komparativ politikk. Dette løser også det studentene opplever som overlapp og manglende progresjon mellom de nevnte kurs. For øvrig er innføringsemnet (AORG 100) lagt om og utgjør i dag instituttets bidrag til examen facultatum med en uttelling på 20 studiepoeng. Eksamensordningen er ny og basert på en kombinasjon av gruppeoppgave og en 4-timers skoleeksamen. Fordeler og ulemper med dette er for øvrig berørt i forrige rapport, datert mars 2017.

To av mine kjepphester knyttet til pensum og faglig innhold har vært ‘fragmentering’ og ‘hvite flekker’ på pensumkartet; for mange og sprikende artikler på enkelte pensumlister og manglende innslag av beslutningsteoretisk pensumstoff i programmet. Det første er rettet opp ved at antall titler er noe redusert på de aktuelle kursene; det siste er åpenbart anerkjent, men ikke løst godt nok, slik jeg ser det. ‘Beslutningskapitlet’ i Jacobsen og Thorsviks lærebok er riktignok pensum i AORG 100, men tematikken bør også følges opp i pensumlitteraturen på andre kurs, eksempelvis AORG 210. Her burde det være mer enn nok av relevant lærestoff.

Når det gjelder størrelsen på og uttellingen for hvert enkelt kurs, har instituttet valgt å prioritere relativt få og store framfor mange og mindre emner. Samtlige emner gir – så vidt jeg kan se – 15 studiepoeng (med unntak av AORG 100A som gir 20). Det vanlige ved andre universiteter og sammenlignbare program, er 10 studiepoeng. Jeg vet ikke hvilke argumenter som ligger bak instituttets valg på dette punkt, og har ikke veldig sterke synspunkter på akkurat dette. Begge varianter har sine pluss og minus, og valget mellom dem blir nesten en smakssak. 15poengs-kurs gir større muligheter til faglig fordypning og et mer helstøpt program, men kan være krevende for studenter på dette nivået og kanskje komplisere eventuelle tilpassinger til fag og programmer ved andre universiteter (om ‘regnestykket’ skal gå opp). 10poengs-emner muliggjør en bredere kursmeny og gir rom for større valgfrihet, men innebærer mindre fordypning, flere eksamener (og mer sensurarbeid!), og et mer sprikende program. En synkronisering med andre institusjoner og programmer kan selvsagt være lurt, men er neppe nødvendig.

Når det gjelder rollen som programsensor kan det godt tenkes at dette arbeidet har vært mer lærerikt for undertegnede enn for instituttet! Kunnskap om hvordan en ‘gjør det’ andre steder er alltid nyttig, og rollen som programsensor har vært en ypperlig utkikkspost i så måte. Jeg anbefaler den mer enn gjerne til kolleger som vil vite mer om hvordan man løser faglige og pedagogiske utfordringer som i bunn og grunn er felles. På den annen side er det ingen grunn

til å stikke under stol at slike sensorordninger gjerne er pålagt 'ovenfra', og ikke alltid mottas med ovasjoner av de som skal vurderes og 'sensureres'. Ordningen kan derfor lett bli en halvhjertet pliktøvelse med diskuterbar nytteverdi for alle parter. Sikker kan man aldri være, men jeg har likevel inntrykk av at mine observasjoner, vurderinger og kommentarer har blitt lest og lyttet til med interesse, kanskje først og fremst av programansvarlig, undervisningsleder og studiekonsulent. Når det er sagt, bør en nok - før en avgjør om ordningen skal prolongeres - vurdere om den har fungert i tråd med intensjonene (og er verdt pengene!). Instituttet har jo dessuten interne evalueringsordninger i form av kvantitative 'utbyttmålinger' og skriftlige kommentarer fra studentene. Særlig den siste typen byr på mange tankevekkende og konstruktive innspill. I tillegg har ordningen med samtaler mellom programsensor og studenter fungert godt, og instituttet bør absolutt legge til rette for (flere) slike dersom ordningen med egen programsensor videreføres.

Tromsø, 27. mars, 2018

Knut H. Mikalsen
(programsensor)